

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 - 2014

Výbor pre dopravu a cestovný ruch

2011/0092(CNS)

26.9.2011

NÁVRH STANOVISKA

Výboru pre dopravu a cestovný ruch

pre Výbor pre hospodárske a menové veci

k návrhu smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/96/ES o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny
(KOM(2011)0169 – C7-0105/2011 – 2011/0092(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Sabine Wils

PA_Legam

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

I. Návrh Komisie

Súčasná smernica o zdaňovaní energie (SZE) stanovuje minimálne sadzby dane na energetické produkty používané ako pohonné hmoty a palivo na vykurovanie a na elektrickú energiu. Tieto minimálne sadzby sa uplatňujú na objem spotrebovaného energetického výrobku. Komisia sa domnieva, že tento systém má viacero negatívnych dôsledkov, vytvára napríklad stimuly, ktoré sú v rozpore s cieľmi EÚ v oblasti zmeny klímy, alebo deformuje vnútorný trh.

Komisia sa prostredníctvom svojho návrhu usiluje o nápravu týchto negatívnych vplyvov. Jednou z jej hlavných myšlienok je nová štruktúra zdanenia energií rozdelením minimálnej sadzby dane na dve časti:

- 1) Jedna vychádza z CO₂ emisií energetického výrobku. CO₂ daň bude nulová pre všetky zdroje energie, ktoré sa v súčasnosti považujú za bezuhlíkové alebo sa za ne budú považovať v budúcnosti.
- 2) Druhá vychádza z energetického obsahu v gigajouloch, bez ohľadu na energetický výrobok, a má stimulovať úspory energií.

Cieľom návrhu je súčasne dosiahnutie súladu SZE s inými politikami EÚ, napríklad so systémom obchodovania s emisiami v EÚ (ETS). V tejto súvislosti Komisia navrhuje, aby sa daň súvisiaca s CO₂ neuplatňovala na zariadenia, na ktoré sa vzťahuje ETS, vrátane letectva.

Dopravnej politiky sa dotýka niekoľko ďalších aspektov návrhu, napríklad:

- zrušenie možnosti, aby členské štáty odlišne zdaňovali komerčné a nekomerčné využívanie plynového oleja ako pohonnej hmoty;
- zrušenie možnosti uplatňovania nižšej sadzby všeobecnej dane zo spotreby energie pre taxíky, pretože už nie je v súlade s cieľom politik podporujúcich alternatívne palivá, alternatívne nosiče energie a používanie čistejších vozidiel v mestskej doprave.
- aktualizovanie vymedzení štandardných nádrží a špeciálnych kontajnerov.

Komisia napokon navrhuje oslobodiť od dane elektrickú energiu z pobrežnej elektroenergetickej siete poskytovanú lodiam počas kotvenia v prístave a zachovať povinnosť oslobodiť od dane palivo používané v leteckej a námornej doprave. Pokiaľ ide o vnútrozemské vodné cesty, Komisia navrhuje zachovať súčasné pravidlá, ktorými sa členským štátom umožňuje uplatňovať plné alebo čiastočné oslobodenie od dane alebo zníženie dane.

II. Stanovisko spravodajcu

Spravodajca víta a podporuje návrh Komisie. Jeho základný princíp je dobrý, pretože zabezpečuje rovnaký prístup ku všetkým zdrojom energie technologicky neutrálnym spôsobom. Zároveň poskytuje stimuly pre menej znečisťujúce energetické výrobky a pre posun smerom k nízkouhlíkovému hospodárstvu.

Spravodajca by privítal, keby Komisia išla v jednom bode ešte ďalej. Týka sa to existujúcich záväzkov (!) členských štátov oslobodiť palivo používané v leteckej a námornej doprave od dane, ako sa stanovuje v platnej SZE. Súčasnú situáciu možno zhrnúť takto: SZE umožňuje členským štátom zdaňovať námornú a leteckú dopravu, ukladá im uzatvárať bilaterálne dohody, ak chcú zdaňovať námornú a leteckú dopravu vnútri EÚ (čo neurobil žiadny členský štát), a zakazuje zdanenie v medzinárodnej leteckej doprave.

Spravodajca navrhuje zrušiť túto povinnosť členských štátov týkajúcu sa oslobodenia od dane a dať im právo rozhodnúť, či chcú alebo nechcú daň uplatňovať. Toto riešenie by bolo vo väčšom súlade so zásadou subsidiarity než súčasný zákaz. Ako možno pozorovať zo zdaňovania leteniek niektorými členskými štátmi, zdá sa, že tu existuje určitá ochota riešiť otázku zdaňovania v leteckej doprave, a to môže byť taktiež prostriedkom na rozšírenie daňovej základne. Spolu s tým by členské štáty mohli rozhodovať o jednotlivých detailoch zdaňovania s cieľom vylúčiť problémy hospodárskej súťaže.

Zrušenie povinnosti týkajúcej sa oslobodenia od dane by bolo prvým krokom na vyriešenie tejto otázky na medzinárodnej úrovni. EÚ by mala lepšie argumenty, keby požadovala zdanenie palív na letoch vnútri EÚ v budúcich dohodách o leteckých službách s tretími krajinami. Bolo by to v súlade s výzvou Parlamentu z uznesenia z 7. júna 2011 o medzinárodných dohodách o leteckej doprave podľa Lisabonskej zmluvy, podľa ktorej „sa poskytujú stimuly na dodržiavanie a posilňovanie [...] environmentálnych noriem.“¹

V tejto súvislosti je dôležité upozorniť na to, že dohovor z Chicaga neobsahuje všeobecný zákaz zdanenia leteckých palív. Zakazuje len zdanenie už načerpaného paliva.²

Začlenením letectva do ETS sa vyriešenie tejto otázky, ako to navrhuje Komisia – neuplatňovať daň súvisiacu s CO₂ na zariadenia, na ktoré sa už vzťahuje ETS (pozri vyššie), nestáva zbytočným. Konkurenčná výhoda leteckej dopavy by zostala zachovaná, pretože by sa to vzťahovalo len na časť sadzby, ktorú musia platiť ostatné druhy dopavy.

Ak je dlhodobým cieľom vytvorenie rovnakých podmienok v rôznych druhoch dopavy, je potrebné urobiť prvý krok týmto smerom. Krok, ktorý je tu navrhnutý, nie je veľkým skokom, ale je aspoň krokom správnym smerom k udržateľnejšiemu systému dopavy.

¹ Pozri odsek 8 uznesenia.

² Pozri článok 24 ods. a) o clách http://www.icao.int/icaonet/dcs/7300_cons.pdf

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre dopravu a cestovný ruch vyzýva Výbor pre hospodárske a menové veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice

Odôvodnenie 18a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(18a) Cieľom tejto smernice je pomôcť plniť zastrešujúce ciele politiky Únie v oblasti energií a klímy. Začlenenie odvetvia letectva do systému obchodovania s emisiami v EÚ prostredníctvom smernice 2008/101/ES odzrkadľuje ambície znížiť emisie skleníkových plynov z tohto odvetvia. V prípade, že sa do 31. decembra 2011 nedosiahne žiadna medzinárodná dohoda, ktorá by zahŕňala emisie z medzinárodnej námornej dopravy a ambiciózne ciele zníženia emisií, by Komisia mala predložiť návrh na začlenenie týchto emisií do záväzku zníženia emisií skleníkových plynov v Únii. Zdanenie energetických výrobkov v letectve a námornej doprave rovnakým spôsobom ako pri iných energetických výrobkoch je dôležité pre energetickú nezávislosť Únie a je podnetom na zvyšovanie energetickej efektívnosti.

Or. en

Odôvodnenie

Nie je odôvodniteľné, aby sa členským štátom zakazovalo uplatňovať daňové opatrenia na energetické výrobky používané v leteckej a námornej doprave. Ak členské štáty nebudú schopné uplatňovať daňové opatrenia na energetické výrobky používané v leteckej a námornej doprave, nebudú si môcť plniť svoje záväzky týkajúce sa politiky v oblasti energií a klímy efektívnym spôsobom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou

(19) Smernicou 2003/96/ES sa členským štátom ukladá povinnosť oslobodiť od dane **palivo používané na plavbu vo vodách Spoločenstva, ako aj** elektrickú energiu vyrobenú na palube lode vrátane elektrickej energie vyrobenej v kotvisku v prístave. **Okrem toho môžu členské štáty rozšíriť tento výhodný daňový režim na vnútrozemské vodné cesty.** V niektorých prístavoch existuje čistejšia alternatíva spočívajúca v používaní elektrickej energie z pobrežnej elektroenergetickej siete, ktorá sa však zdaňuje. **S cieľom stanoviť prvý motivačný faktor na rozvoj a využívanie tejto technológie čakajúcej na schválenie komplexnejšieho rámca v tejto veci, členský štát by mal** oslobodiť využívanie elektrickej energie z pobrežnej elektroenergetickej siete loďami počas kotvenia v prístave. Toto oslobodenie by sa malo uplatňovať počas dostatočne dlhého obdobia, aby neodradilo prevádzkovateľov prístavov od potrebných investícií, ale zároveň aby bolo časovo obmedzené tak, aby jeho úplné alebo čiastočné zachovanie podliehalo novému rozhodnutiu v príslušnom čase.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(19) Smernicou 2003/96/ES sa členským štátom ukladá povinnosť oslobodiť od dane elektrickú energiu vyrobenú na palube lode vrátane elektrickej energie vyrobenej v kotvisku v prístave. V niektorých prístavoch existuje čistejšia alternatíva spočívajúca v používaní elektrickej energie z pobrežnej elektroenergetickej siete, ktorá sa však zdaňuje. **S cieľom zabrániť výrobe elektrickej energie palube lode v kotvisku, by členské štáty mali** oslobodiť využívanie elektrickej energie z pobrežnej elektroenergetickej siete loďami počas kotvenia v prístave, *kým sa pre túto oblasť neprijme komplexnejší rámec.* Toto oslobodenie by sa malo uplatňovať počas dostatočne dlhého obdobia, aby neodradilo prevádzkovateľov prístavov od potrebných investícií, ale zároveň aby bolo časovo obmedzené tak, aby jeho úplné alebo čiastočné zachovanie podliehalo novému rozhodnutiu v príslušnom čase.

Or. en

Odôvodnenie

V záujme zlepšenia zrozumiteľnosti by sa znenie tohto odôvodnenia malo týkať len elektrickej energie z pobrežnej elektroenergetickej siete.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice

Odôvodnenie 19a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(19a) V súlade s cieľmi Únie v oblasti zmeny klímy a životného prostredia je potrebné, aby boli členské štáty zbavené povinnosti oslobodiť od dane palivo používané v leteckej a námornej doprave. Zrušenie tejto povinnosti by malo pomôcť vytvoriť rovnaké podmienky pre rôzne druhy dopravy, rozšíriť daňovú základňu a zlepšiť súlad so zásadou subsidiarity. Bolo by potrebné upustiť aj od podmienky uzatvárať bilaterálne dohody s inými členskými štátmi, aby bolo možné zrušiť tieto výnimky, pretože tento postup je veľmi zložitý. Členské štáty by miesto toho mali mať možnosť zdaniť palivo používané v leteckej a námornej doprave. Členské štáty by nemali uplatňovať toto zdanenie v rozpore s medzinárodnými povinnosťami, kým nebudú odstránené medzinárodné právne bariéry. Ak sa členské štáty rozhodnú zdaniť energetické výrobky používané v Únii alebo v medzinárodnej leteckej a námornej doprave, mali by tak pokiaľ možno urobiť spôsobom, ktorý nevedie k systematickému maximálnemu plneniu nádrží.

Or. en

Odôvodnenie

Keď Rada prijala smernicu o zdaňovaní energie, všetky štáty okrem Španielska a Írska a Komisia vydali vyhlásenie, podľa ktorého „by zo zásady a v záujme konzistentnosti daňového systému palivo pre komerčné lietadlá malo byť zdaňované rovnako ako každé iné palivo“. Týmto PDN sa zosúladia právne predpisy EÚ s úsilím EÚ odstrániť medzinárodné pravidlá, ktorými sa členským štátom zakazuje uplatňovať rovnaké daňové pravidlá na všetky palivá v doprave.

Je potrebné zdôrazniť, že medzinárodné právne dohody, ku ktorým pristúpila EÚ, sú v každom prípade záväzné pre EÚ a členské štáty.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice Odôvodnenie 28

Text predložený Komisiou

(28) Komisia by mala každých päť rokov a po prvýkrát do konca rok 2015 predložiť Rade správu o uplatňovaní tejto smernice, pričom preskúma najmä minimálnu úroveň zdaňovania vzťahujúceho sa na emisie CO₂ so zreteľom na vývoj trhovej ceny emisných kvót v EÚ, vplyve inovácií a technologického vývoja a *opodstatnenia* oslobodení od dane a daňových úľav ustanovených v tejto smernici, **a to aj v prípade palív používaných na účely leteckej a námornej dopravy**. Zoznam sektorov alebo subsektorov, ktoré sú považované za také, ktoré sú vystavené závažnému riziku úniku uhlíka, sa bude pravidelne revidovať, najmä so zreteľom na dostupné nové zistenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

(28) Komisia by mala každých päť rokov a po prvýkrát do konca rok 2015 predložiť Rade správu o uplatňovaní tejto smernice, pričom preskúma najmä minimálnu úroveň zdaňovania vzťahujúceho sa na emisie CO₂ so zreteľom na vývoj trhovej ceny emisných kvót v EÚ, vplyv inovácií a technologického vývoja a *opodstatnenie* oslobodení od dane a daňových úľav ustanovených v tejto smernici. **Táto správa by mala obsahovať aj prehľad existujúcich ustanovení týkajúcich sa zdaňovania, ktoré obsahujú bilaterálne dohody o leteckých službách**. Zoznam sektorov alebo subsektorov, ktoré sú považované za také, ktoré sú vystavené závažnému riziku úniku uhlíka, sa bude pravidelne revidovať, najmä so zreteľom na dostupné nové zistenia.

Or. en

Odôvodnenie

Komisia tým, že navrhuje správu o opodstatnení oslobodenia paliva používaného v leteckej a námornej doprave od dane, pripúšťa, že je problematické, ale túto otázku odsúva. Jeho riešenie v súčasnom období je však dôležité, ak chce byť EÚ dôveryhodná, pokiaľ ide o jej cieľ transformovať systém dopravy EÚ na udržateľný systém. Primerané ceny sú dôležitou podmienkou dosiahnutia tohto cieľa. Odkladanie diskusií nemôže byť riešením.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Článok 1 – bod 11 – písmeno a – bod iia (nový)
Smernica 2003/96/ES
Článok 14 – odsek 1 – písmená b a c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

ii) písmená b) a c) sa vypúšťajú.

Or. en

Odôvodnenie

Týmto PDN sa vypúšťa povinnosť členských štátov oslobodiť od dane palivo používané v leteckej a námornej doprave. Vypustenie tejto povinnosti má veľký potenciál na znižovanie emisií skleníkových plynov. Zo štúdie vypracovanej pre Komisiu vyplýva, že „harmonizáciou daní na palivo a DPH pre všetky druhy dopravy (na úroveň, ktorá v súčasnosti platí pre súkromnú cestnú dopravu) sa dosiahnu viac než 10 % úspory skleníkových plynov v porovnaní so súčasnými podmienkami“. (Towards the decarbonisation of EU's transport sector by 2050 (Smerom k dekarbonizácii dopravy EÚ do roku 2050), s. xi)

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice

Článok 1 – bod 11 – písmeno aa (nové)

Smernica 2003/96/ES

Článok 14 – odsek 2

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

aa) Odsek 2 sa vypúšťa.

Or. en

Odôvodnenie

Týmto PDN sa vypúšťa zložitý postup, podľa ktorého musia členské štáty uzatvárať bilaterálne dohody s ostatnými členskými štátmi, ak chcú oslobodiť od dane palivo používané v leteckej a námornej doprave v rámci EÚ. Tento postup nevyužil nikdy žiaden členský štát. Javí sa, že je oveľa vhodnejšie touto smernicou umožniť členským štátom zdaňovať palivo.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice

Článok 1 – bod 13 – písmeno a – bod (-i) (nový)

Smernica 2003/96/ES

Článok 15 – odsek 1 – písmeno fa (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

„(fa) energetické výrobky, ktoré sa dodávajú ako palivo používané v leteckej alebo námornej doprave, nie však pre súkromné športové plavidlá alebo na súkromné športové lietanie“.

Or. en

Odôvodnenie

Týmto PDN sa zavádza daň na energetické výrobky, ktoré sa dodávajú ako palivo používané v leteckej alebo námornej doprave na iné ako súkromné športové účely, s cieľom uplatniť zásadu subsidiarity. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, či dodržia minimálne úrovne uvedené v prílohe I, uplatnia nižšie úrovne alebo energetické výrobky nezdania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice

Článok 1 – bod 13 – písmeno ba (nové)

Smernica 2003/96/ES

Článok 15 – odsek 3a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

ba) Vkladá sa tento odsek:

„3a. Na účely tejto smernice:

a) „súkromné športové lietanie“ je používanie lietadla jeho vlastníkom alebo fyzickou alebo právnickou osobou buď na základe prenájmu alebo iného vzťahu na nekomerčné účely, a predovšetkým na iné účely, ako je preprava cestujúcich alebo tovaru alebo poskytovanie služieb za protihodnotu alebo pre potreby verejných orgánov;

b) „súkromné športové plavidlo“ je plavidlo využívané jeho vlastníkom alebo fyzickou alebo právnickou osobou buď na základe prenájmu alebo iného vzťahu na nekomerčné účely, a predovšetkým na iné účely, ako je preprava cestujúcich alebo tovaru alebo poskytovanie služieb za protihodnotu alebo pre potreby verejných

orgánov;“

Or. en

Odôvodnenie

Tieto vymedzenia, prevzaté zo súčasného článku 14 ods. 1 písm. b) a c), sú potrebné v dôsledku PDN k článku 15 písm. fa).

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice

Článok 1 – bod 17 – písmeno ca (nové)

Smernica 2003/96/ES

Článok 21 – odsek 6a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

ca) Vkladá sa tento odsek:

„6a. Komisia do šiestich mesiacov od prijatia tejto smernice predloží správu Európskemu parlamentu a Rade o podmienkach, aké majú niektoré alebo všetky členské štáty, pre zmenu systému, v ktorom sa dopravné palivá zdaňujú podľa spotrebovaného paliva miesto natankovaného paliva. Túto správu doplnia podľa potreby návrhy zmien a doplnení právnych predpisov Únie a správa obsahuje komplexné hodnotenie vplyvu na fiškálnu subsidiaritu, emisie skleníkových plynov, energetickú nezávislosť a hospodársky rast.“

Or. en

Odôvodnenie

Tankovacia turistika v cestnej doprave a systematické maximálne plnenie nádrží v leteckej doprave deformujú trh a výrazne obmedzujú schopnosť členských štátov stanoviť vlastné dane na palivá. Pokiaľ zdanenie vychádza z natankovaného paliva a v Rade sa dajú dosiahnuť len minimálne úrovne daní na základe jednomyselnosti, je ťažké si predstaviť, ako sa dá vyriešiť problém tankovacej turistiky. Súčasne sa zdá, že je pre členské štáty ťažké rozumne zdaňovať letecké palivo rovnako ako v ostatných druhoch dopravy, pokiaľ je možné zdaňovať len natankované palivo.

Zaujímavou možnosťou by bolo zdaňovať spotrebované palivo namiesto natankovaného paliva,

čo je v súlade s modelom severoamerickej IFTA.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice

Článok 1 – bod 21

Smernica 2003/96/ES

Článok 29

Text predložený Komisiou

„Článok 29

Komisia každých päť rokov a prvý raz do konca roka 2015 predloží Rade správu o uplatňovaní tejto smernice a v prípade potreby návrh na jej úpravu. V správe od Komisie sa okrem iného preskúma minimálna úroveň zdaňovania vzťahujúceho sa na emisie CO₂, vplyv inovácií a technologického vývoja, najmä pokiaľ ide energetickú účinnosť, používanie elektrickej energie v doprave a opodstatnenosť oslobodení a úľav, **a to aj v prípade palív používaných na účely leteckej a námornej dopravy,** ustanovených v tejto smernici. Komisia v správe zohľadní správne fungovanie vnútorného trhu, skutočnú hodnotu minimálnych sadziieb zdaňovania a všeobecné ciele stanovené v zmluve. Zoznam sektorov a subsektorov, ktoré sú považované za také, ktoré sú vystavené závažnému riziku úniku uhlíka, sa bude na účely článku 14a tejto smernice v každom prípade pravidelne revidovať, najmä so zreteľom na dostupné nové zistenia.“

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh

„Článok 29

Komisia každých päť rokov a prvý raz do konca roka 2015 predloží Rade správu o uplatňovaní tejto smernice a v prípade potreby návrh na jej úpravu. V správe od Komisie sa okrem iného preskúma minimálna úroveň zdaňovania vzťahujúceho sa na emisie CO₂, vplyv inovácií a technologického vývoja, najmä pokiaľ ide energetickú účinnosť, používanie elektrickej energie v doprave a opodstatnenosť oslobodení a úľav ustanovených v tejto smernici. **Táto správa obsahuje aj prehľad existujúcich ustanovení týkajúcich sa zdaňovania, ktoré obsahujú bilaterálne dohody o leteckých službách.** Komisia v správe zohľadní správne fungovanie vnútorného trhu, skutočnú hodnotu minimálnych sadziieb zdaňovania a všeobecné ciele stanovené v zmluve. Zoznam sektorov a subsektorov, ktoré sú považované za také, ktoré sú vystavené závažnému riziku úniku uhlíka, sa bude na účely článku 14a tejto smernice v každom prípade pravidelne revidovať, najmä so zreteľom na dostupné nové zistenia.“

Or. en

Odôvodnenie

Komisia tým, že navrhuje správu o opodstatnení oslobodenia paliva používaného v leteckej a námornej doprave od dane, pripúšťa, že je problematické, ale túto otázku odsúva. Jeho riešenie v súčasnom období je však dôležité, ak chce byť EÚ dôveryhodná, pokiaľ ide o jej cieľ transformovať systém dopravy EÚ na udržateľný systém. Primerané ceny sú dôležitou podmienkou dosiahnutia tohto cieľa. Odkladanie diskusií nemôže byť riešením.

